

Nuoret saavat sesonkitöitä useimmiten suhteiden avulla

HEIDI PIROINEN / HS

► Kysely kolmessa lukiossa:

Yli puolet saanut palkkatöitä vain tuttujen avulla

Tuuli Oikarinen

► Joulukaupan sesonki antaa pätkätoihin mieluusti lähteville nuorille ansiomahdollisuuksia, mutta töiden saaminen näyttää vaativan oikeita kontakteja.

Kolmen pääkaupunkiseudun lukion oppilailta kysyttiin marraskuussa työnhausta ja -saannista. Iältään 15–18-vuotiaita vastaajia oli 226. Kolme viidesosaa heistä kertoi saaneensa palkkatöitä vain suhteiden avulla, esimerkiksi vanhempiensa tai sukulaistensa kautta.

Neljäsosa oli saanut töitä itse hakemalla. Sekä suhteilla että itsenäisesti oli työpaikan saanut 15 prosenttia vastanneista.

Suhteiden avulla töihin pääseistä nuorista useimmat ovat olleet kesätöissä vanhempien tai sukulaisten työpaikalla. Kesätöihin sekä ilta- tai viikonloppuhommiin onkin vaikea päästä ilman tuttujen apua.

”Hain puolisen vuotta kaikkista Espoon kaupoista itsenäisesti töitä ja lisäksi mulla oli työkkärissä ilmoitus. Kaikki työ olisi kelvannut”, kertoo Kirkkonummella asuva **Veera Vartiainen**, 16.

Työnhaku ei kuitenkaan tuottanut tulosta. ”Puolen vuoden jälkeen hermostuksissani soitin äidille ja pyysin häntä auttamaan. Työhaastattelu järjestyi seuraavalle viikolle.”

Nyt Vartiainen käy siivoamassa iltaisin ja viikonloppuisin.

Ruokakaupat ovat tyypillisiä nuorten työllistäjiä jouluseisongin aikana.

Helsingiläinen **Pasi Rautiainen**, 16, on töissä Kontulan Kontumarketin hedelmä- ja vihannesosastolla enimmäkseen viikonloppuisin.

Rautiainen sai työpaikan suhteilla. ”Entisen naapurini sukulainen on kaupassa töissä. Kysyin häneltä helmikuussa, otetaanko kauppaan kesätöläisiä.”

Töihin pääsi kuitenkin heti. Aiemmin Pasi Rautiainen on ollut jakamassa lehtiä, mistä oli hänen mukaansa hyötyä. ”Kauppias sanoi, ettei ota töihin sellaisia, joilla ei ole mitään työkokemusta”, Rautiainen kertoo. Lukiolainen on menossa töi-

Pasi Rautiainen työskentelee Kontulan Kontumarketin hedelmä- ja vihannesosastolla.

hin myös jouluaatoksi ja kahdeksi sitä edeltäväksi päiväksi.

”On hyvä, että nuoret pääsevät töihin, oli se suhteilla tai ei.”

Oma-aloitteisuus on valttia itsenäisessä paikan haussa.

Helsingiläinen **Riikka Helminen**, 16, työskenteli viime kesänä ohjaajana kahdella Luonto-Liiton lastenleirillä. ”Näin netissä ilmoituksen, että leirille otetaan ohjaajia ja lähetin hakemuksen”, hän kertoo.

Nyt Helminen vetää lasten luontokerhoa Tikkurilan seurakunnassa. Hänen mielestään suhteiden merkitys työsaannissa lisää eriarvoisuutta.

”Olisi kiva, että myös sellaiset itsenäiset ihmiset, jotka eivät halua suhteilla töihin, pääsisivät”, Helminen sanoo.

Malmin Prisman palvelupäällikkö **Mirva Neva-aho** kiittää, että nuoret pääsisivät Prismaan töihin pelkillä suhteilla.

”Meillä työskentelevät van-

hemmat tietysti osaavat paremmin kertoa nuorilleen, missä toimipaikoissa paikkoja on kulloinkin vapaana ja koska kannattaa hakea”, Neva-aho sanoo.

Alaikäisille on tarjolla vähemmän työpaikkoja.

”**Yleensä ikäraja** on 18, koska suurin osa tekee töitä myös kassalla eikä pelkästään osastoilla”, Neva-aho kertoo. ”Ikäraja on kassatyössä oluen ja tupakan myynnin takia.”

► Kirjoittaja on helsinkiläinen lukiolainen, joka on mukana pääkaupunkiseudun Nuorten Ääni-toimituksessa. Helsingin nuorisosiainkeskuksen hanke auttaa nuoria tuomaan näkökulmiaan esille viestimissä.